

คำวินิจฉัยของ นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๗/๒๕๕๗

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสารินทร์ สะอิดดี จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เสนอคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายสารินทร์ สะอิดดี จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ขอให้พิจารณาตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า นายสารินทร์ สะอิดดี ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายใน ๓๐ วัน ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๕๒ แห่งรัฐธรรมนูญ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท ผู้บริหารและสมาชิกสภาฯ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา มีรายได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ รวมทั้งสิ้น ๑๓๕,๐๕๐,๐๒๔.๖๕ บาท สำนักงาน ป.ป.ช. จึงมีหนังสือถึงนายสารินทร์ สะอิดดี เพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงรวม ๔ ฉบับ ดังนี้ หนังสือฉบับแรก ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ส่งเป็นจดหมายลงทะเบียนตอบรับไปที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา ผู้รับเป็นเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา รับเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ หนังสืออีก ๓ ฉบับ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยส่งเป็นจดหมายลงทะเบียน

ตอบรับถึงนายสารินทร์ สะอีดี ตามภูมิลำเนาปรากฏหลักฐานของสำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย หนังสือ ๓ ฉบับดังกล่าวมีการรับดังนี้ ฉบับที่ ๒ ผู้รับแทนเป็นเสมียน (ลายมือชื่ออ่านไม่ออก) รับเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ฉบับที่ ๓ ผู้รับแทนเป็นคนในบ้านชื่อสาว รับเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ฉบับที่ ๔ ผู้รับแทนเป็นเสมียน ชื่อนางกุสุมา บะโตะ๊ะ รับเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

การยื่นบัญชีของนายสารินทร์ สะอีดี เป็นดังนี้

ดำรงตำแหน่ง	เข้ารับตำแหน่ง	กำหนดยื่นบัญชี	ยื่นบัญชี
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	๕ มีนาคม ๒๕๕๓ (ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับตำแหน่ง)	๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ (เกิน ๔๐๐ วัน)

นายสารินทร์ สะอีดี ผู้ถูกร้อง ได้ให้ถ้อยคำต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ สรุปว่า ตนได้ยื่นบัญชี ค่าช่ากว่ากำหนดเกินกว่า ๔๐๐ วัน เนื่องจากเข้าใจว่า อบจ. ยะลา มีรายได้ไม่ถึง ๑๐๐ ล้านบาท ตนได้รับหนังสือจาก อบจ. ยะลา แล้ว แต่อ่านข้อความไม่ละเอียด และเข้าใจว่ารายได้ อบจ. ยะลาไม่ถึง ๑๐๐ ล้านบาท มาโดยตลอด จึงมิได้ยื่นบัญชี ต่อมาได้รับหนังสือจากสำนักงาน ป.ป.ช. ๔ ฉบับ ตนก็มีได้แจ้งให้ผู้ใดทราบ นายก อบจ. เคยเรียกไปให้ยื่นบัญชี เนื่องจากได้รับหนังสือจากจังหวัด ตนจึงยื่นบัญชี ตามคำสั่งนายก อบจ. ตนทราบดีว่าการจงใจไม่ยื่นบัญชี ตามกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายจะมีความผิดแต่เหตุที่ตนไม่ยื่นนั้น ตนคิดว่ารายได้ของ อบจ. ไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องยื่น มิได้ไม่ยื่นบัญชีโดยรู้ว่ารายได้ของ อบจ. ถึงเกณฑ์ที่ต้องยื่น และการที่ได้รับหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ช. แต่ละฉบับก็มิได้ดำเนินการใดๆ และไม่ได้หาข้อมูลเพิ่มเติม เนื่องจากคิดว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ส่งหนังสือเตือนให้ผู้ไม่ยื่นบัญชีทุกคนยื่นบัญชี โดยมีได้เฉลียวใจว่าสำนักงาน ป.ป.ช. จะจงใจให้ตนยื่นบัญชี เนื่องจากรายได้ อบจ. ถึงเกณฑ์ต้องยื่นบัญชีแล้ว ยังคงมั่นใจว่าตนไม่ต้องยื่นบัญชี เพราะรายได้ อบจ. ยะลาในปี ๒๕๕๒ ไม่ถึง ๑๐๐ ล้านบาท และไม่คิดจะหาข้อมูลเพิ่มเติมแต่อย่างใด

สาเหตุที่ตนได้ยื่นบัญชีต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เนื่องจากนายอ. ออบจ. ยะลา ได้เรียกตนไปสั่งการให้ดำเนินการยื่นบัญชีต่อสำนักงาน ป.ป.ช. โดยแจ้งว่าต้องยื่นบัญชีให้ถูกต้อง ไม่ยื่นไม่ได้ ตนจึงได้ยื่นบัญชีและมีได้มีการพูดคุยกันเรื่องรายได้ไปอีก ตนได้สอบถามเกี่ยวกับรายได้ของ ออบจ. ยะลา จากเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เมื่อมาให้ถ้อยคำที่สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้เข้าใจว่าต้องนำเอาเงินสะสมมารวมเป็นรายได้ของ ออบจ. ด้วย จึงทำให้รายได้ ออบจ. เกินกว่า ๑๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๒ ตนทราบว่าจะแจ้งใจไม่ยื่นบัญชีและเอกสารประกอบจะมีโทษให้เว้นวรรคทางการเมือง ๕ ปี แต่ไม่ทราบถึงโทษทางอาญา และตนก็ได้คิดจะหยุดดำเนินการทางการเมือง จึงมิได้เจตนาจะไม่ยื่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๕๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ ว่านายสารินทร์ สะอิดดี สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่นายสารินทร์ สะอิดดี มิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบในกรณีเข้ารับตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนด แม้ว่าสำนักงาน ป.ป.ช. จะได้มีหนังสือแจ้งให้นายสารินทร์ สะอิดดี ทราบถึงหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว และให้ชี้แจงเหตุผลที่ยังมิได้ยื่นบัญชีรวม ๔ ครั้ง ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ฉบับลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ฉบับลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แล้วก็ตาม แต่นายสารินทร์ สะอิดดี ก็มีได้ชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีฯ หรือดำเนินการยื่นบัญชีฯ ให้ถูกต้องครบถ้วน จึงเป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนด

ผู้ถูกร้องได้ทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาส่งถึงสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ สรุปใจความว่า ผู้ถูกร้องมีความเข้าใจไม่ถูกต้องเรื่องรายได้องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา โดยเข้าใจว่ารายได้ดังกล่าวไม่ถึงเกณฑ์หนึ่งร้อยล้านบาท โดยไม่ได้นำเงินสะสมมารวมด้วย เมื่อพิจารณาจากคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ผู้ร้อง) และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้อง มีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยชี้ขาด รวม ๒ ประเด็น คือ

๑. ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดว่านายสารินทร์ สะอีดี้ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง หรือไม่

๒. ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดให้นายสารินทร์ สะอีดี้ พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๕๑ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกครั้งที่ได้รับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่น

(๖) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วย”

“มาตรา ๒๕๒ บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรณเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรณพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

“มาตรา ๒๕๕ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในวรรคสอง (๕) ว่า “ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

“มาตรา ๓๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าวตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและทรัพย์สินที่มีได้อยู่ในความครอบครองของผู้อื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นแยกการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกตำแหน่งตามระยะเวลาการยื่นบัญชีที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้นๆ”

“มาตรา ๓๕ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่าการกระทำดังกล่าวแล้วแต่กรณี และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งในการนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว”

ข้อพิจารณาและการวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงรับกันทั้งฝ่ายผู้ร้องและนายสารินทร์ สะอิดี ผู้ถูกร้องว่า ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลามีรายได้ในปีงบประมาณก่อน (ปีงบประมาณ ๒๕๕๒) ไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดเกณฑ์รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ นายสารินทร์ สะอิดี ผู้ร้องจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๒ โดยต้องยื่นภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่ง คือภายในวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๓ แต่นายสารินทร์ สะอิดี ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ เกินระยะเวลาที่ต้องยื่นตามกฎหมายไปถึงสี่ร้อยกว่าวัน ประเด็นที่จะวินิจฉัยคือการที่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในระยะเวลาตามกฎหมายนั้น เป็นการกระทำโดยการจงใจหรือไม่

พิจารณาแล้วผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องปักใจเชื่อโดยตลอดว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา มีรายได้ในปีงบประมาณก่อน (๒๕๕๒) ไม่ถึงเกณฑ์หนึ่งร้อยล้านบาท ทั้ง ๆ ที่ได้รับหนังสือสำนักงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาแจ้งให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาขึ้นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สิน ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แล้ว หนังสือเดือนของสำนักงาน ป.ป.ช. หลายฉบับ ผู้ถูกร้องก็ได้รับ และยังทราบว่ามีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาส่วนใหญ่ได้ขึ้น บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว และทราบโทษของการจงใจไม่ยื่น บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวด้วย ข้อแก้ตัวว่าได้รับหนังสือแจ้งขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดยะลาแล้ว แต่อ่านข้อความไม่ละเอียด ส่วนหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. นั้น ผู้ถูกร้องก็คิดว่า เป็นหนังสือเดือนทั่ว ๆ ไป มิได้เฉลียวใจว่าจะแจ้งให้ตนยื่นบัญชีฯ พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงว่าผู้ถูกร้อง มิได้เอาใจใส่ต่อความรับผิดชอบตามกฎหมายในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับการเลือกตั้งมาให้เป็นสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาเลย การอ้างว่าไม่ทราบตัวเลขการเงินของสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดยะลาในปีงบประมาณก่อน ก็ผิดวิสัยของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งต้องเอาใจใส่ต่อภาระหน้าที่และสนใจความเป็นไปขององค์การที่ตนเป็นสมาชิกโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวเลขดังกล่าวเป็นตัวเลขที่กำหนดหน้าที่ของตนเกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้นล่วงเลยเวลาที่กำหนดไว้แล้วถึงสี่ร้อยกว่าวัน จึงยอมทำบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยเหตุผลง่าย ๆ ว่าเนื่องจากนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดยะลาได้เรียกตนไปสั่งให้ดำเนินการ การละเลยไม่เอาใจใส่ถึงขนาดดังกล่าวนี้ ถือได้ว่าเป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

จึงวินิจฉัยให้ผู้ร้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน คือ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๓ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ